

Årsmelding 2016

Trondheim Symfoniorkester & Opera

TSO skal utvikle en tydelig og særegen profil og være en moderne orkesterinstitusjon. TSO skal produsere og presentere orkestermusikk og musikkteater innenfor et bredt spekter. TSO skal være et kraftsenter i Midt - Norsk kulturliv og utfra sin egenart være ledende i nasjonal og internasjonal sammenheng. TSO skal fremføre symfonisk musikk, kammermusikk m.v på et høyt kunstnerisk nivå, og derved bidra til å fremme og utvikle den allmenne interesse for musikk både nasjonalt og internasjonalt.

TSO skal produsere og presenteres musikkteater på høyt nivå og skal utvikle musikkteater genren til en aktuell og attraktiv kunstform for et bredt publikum.

Styrets sammensetning

Birger Milian Myraunet, styreleder
Gunnar Bovim, styremedlem
Geirmund Lykke, styremedlem
Randi Wenche Haugen, styremedlem
Aina Holst, styremedlem
Einar Knutsøn Heier, styremedlem
Elin Nilsen, styremedlem
Bård Eidet, vara
Tove Ramlo Ystad, vara
fylkeskommune
Torstein Hagen, vara

Oppnevnt av Sør-Trøndelag fylkeskommune
Oppnevnt av Sør-Trøndelag fylkeskommune
Oppnevnt av Trondheim kommune
Oppnevnt av Sør-Trøndelag fylkeskommune
Oppnevnt av Sør-Trøndelag fylkeskommune
Ansatte representant
Ansatte representant
Oppnevnt av Trondheim kommune
Oppnevnt av Sør-Trøndelag
Ansatte representant

Vedlikehold

Trondheim Symfoniorkester har i 2016 vært leietager hos Olavshallen AS, og har et annet leieforhold med Hartmanns Hotels ANS/Malling & Co Forvaltning AS for administrasjonsarealer samt musiker-fasiliteter. I tillegg leier orkesteret et Lagerlokale i Ladebekken 15 gjennom Heimdal Eiendom. Orkesteret har betalt en årlig leie til alle 3 utleiare. Orkesterets instrumenter og øvrig utstyr vedlikeholdes og fornyes i forhold til de midler som er avsatt i budsjett.

Arbeidsmiljø og internkontroll

Stiftelsen har et eget arbeidsmiljø-utvalg. Utvalget har hatt møter etter behov og drøftet saker som vedrører arbeidsmiljø. Det er inngått en avtale om bedriftshelsetjeneste. Sykefraværet var i 2016 på 6,3%. Det har vært en skade i 2016.

Økonomi

Årsregnskapet legges frem med et overskudd på NOK 3 707 584. Resultatet er overført egenkapital. Likviditeten er tilfredsstillende, kontantstrømoppstillingen viser en kontantbeholdning av bankinnskudd, kontanter, og lignende ved periodens slutt på NOK 3 341 190,- I tillegg har TSO plassert likvide midler i rentefond på NOK 16 034 202,-. På bakgrunn av årsregnskapet og bevilgninger fra det offentlige vurderes grunnlaget for videre drift å være tilstede.

Likestilling og tiltak mot diskriminering

TSO har ansatte fra 15 ulike nasjonaliteter, og har en rekrutterings- og personalpolicy som sikrer like muligheter og rettigheter samt hindrer diskriminering. Ansettelser i faste musikerstillinger i TSO skjer på bakgrunn av utlysning internasjonalt, den faglige vurderingen skjer gjennom prøvespill. Av 118 besatte stillinger i bedriften var det 37% kvinner i 2016. Av styrets 10 medlemmer og varamedlemmer var det 4 kvinner, 40%.

Miljø

Organisasjonen forurensrer ikke det ytre miljø. TSO leier lokaler og har kun begrenset vedlikeholdsansvar.

Trondheim 13. februar 2017

Birger Milián Myraunet

Styrets leder

Gunnar Bovim

Styremedlem

Geirmund Lykke

Styremedlem

Randi Wenche Haugen

Styremedlem

Einar Heier

Styremedlem

Elin Nilsen

Styremedlem

Aina Holst

Styremedlem

Roar Lezhan

Direktør/Daglig leder

Årsrapport 2016 - Trondheim Symfoniorkester & Opera

Kunstnerisk virksomhet

Mål: Å opprettholde konsertproduksjonen med hensyn til antall konserter bredde i programtilbudet. Å nå ut til en bred målgruppe med et allsidig repertoar innenfor klassisk, opera og populærmusikk.

TSO har i 2016 presentert et bredt og vitalt kunstnerisk program. Vi leter etter aktuelle knagger å knytte en konsert eller forestilling til. Det er den klassiske musikkens utfordring. Hvorfor er dette viktig for oss i dag? Å bli utsatt for Truls Mørk sitt spill i Schumanns Cellokonsert i september minner oss om kraften i en ren musikalsk opplevelse. Det gjør spørsmålet om aktualitet overflødig. Det samme gjør Randi Stene i Bartóks opera Ridder Blåskjeggs Borg, en forestilling med nyskapende scenografi basert på bilder av kunstneren Håkon Bleken. Årets populærkulturelle opplevelse var Sagas, *Orchestral Fantasy Music*, en reise inn i spill og fantasimusikkens fortryllende verden. Her møter vi et helt nytt publikum. Andre kunstneriske høydepunkter som må nevnes fra konsertåret 2016 er vår første gjestedirigent, den unge Han-Na Chang, som turnerer sine konserter med stor energi og letthet, noe hun viste i Anton Bruckners store åttende symfoni. Videre Puccinis gripende opera

Madama Butterfly i samarbeid med Bergen Nasjonale Opera, og premieren på Bent Sørensens konsert *L'Isola della Citta* (Øya i byen), som var en bestilling i samarbeid med Trondheim Kammermusikkfestival. Feiringen av Arve Tellefsens 80 årsdag ble en stor begivenhet for for en fullsatt konsertsal i Olavshallen. Komponistverkstedet er et nytt tiltak i 2016. Studenter får prøve ut sine verker med fullt orkester med en påfølgende minifestival med ny musikk senere i sesongen.

TSO har i 2016 arbeidet aktivt mot å utvikle nye publikumsgrupper. Her må vi særlig fremheve filmmusikkens og spillmusikkens betydning. To konserter med stort nedslag i et nytt publikumsegment var filmmusikk av John Williams og Sagas. I dag fremføres spillmusikken av store symfoniorkestre. Populærkonserter av typen Queen Goes Symphonic gir oss også et annet og yngre publikum. Det samme gjorde konserten med Mari Boine under festivalen Trondheim Jazzfest. TSO hadde i 2016 de best besøkte julekonsertene noensinne, som ble muliggjort ved en økning i private penger (sponsorer).

TSO Opera

Vårens store begivenhet var Puccinis opera Madama Butterfly i samarbeid med Bergen Nasjonale Opera. Det ble en stor publikumssuksess med fire fulle hus. Et annet høydepunkt var TSOs sommerbesøk på Hamar og Kirsten Flagstad festivalen med en konsertversjon av Bernsteins *West Side Story*. På høsten ledsaget TSO Tidligmusikkensemble Purcells barokkopera *Dido & Aeneas* på Ringve Museum.

2016 var andre sesong med såkalt Operakafé i ærverdige Theatercafeen i samarbeid med Trøndelag Teater. Fire lørdagskonserter med lokale operasangere.

Trondheim Vokalensemble

Koret hadde 23 oppdrag i 2016, hvorav det største var en lanseringsturné i Trøndelag i november. Per 31.12. var seks sangere ansatt i ensemblet, og i tillegg var 41 sangere innom koret en eller flere ganger i løpet av året.

Konserter med sjefdirigenten

Vi gleder oss over den kunstneriske utviklingen som Krzysztof Urbanski har igangsatt og

utviklet til det beste for orkesteret siden han tiltrådte som sjefdirigent i 2010. Hans konserter med TSO i 2016 trakk fulle hus, fra en minneverdig Mahlers femte symfoni under Olavsfestdagene til sesongavslutningen med musikken til sci-fi-sjangerens mest berømte film 2001, en romodysse, som ble en stor begivenhet.

En tur over kjølen til Østersund med vår sjefdirigent i april, der vi spilte i en nedlagt flyhangar, var en så stor suksess at orkesteret ble reengasjert umiddelbart til neste sesong..

Barn og unge / TSO Akademi

TSO har vitalisert programmet for barn og unge, utviklet nye publikumsgrupper og skapt en rekke kunstneriske høydepunkter. Her må vi særlig fremheve filmmusikkens og spillmusikkens betydning. Superdagen er et samarbeid mellom et flerårig talentutviklingsprogram

sammen med Trondheim Kulturskole og Norsk Kulturskoleråd. Målsettingen er en synliggjøring av talentfull ungdom i Trondheim og resten av Sør-Trøndelag. Ungdommene deltar på konserten enten som tuttimusikere, dvs. som musikere i orkesteret, eller som solister. Forberedelsene til, og selve konserten, er med på å gi disse ungdommene en dytt og inspirasjon på veien videre.

En del av oppdraget vårt er å gi unge muligheten til å utvikle seg som musikere. Her ønsker vi å være et veksthus for morgendagens musikere. Talentutvikling i et internasjonalt perspektiv er Prinsesse Astrid Internasjonale Musikkpris. Den ble i november arrangert for 18. gang, denne gangen for unge fiolinister fra hele verden. Konkurransen alternerer med Unge talenter-konsertene, som er et tilbud til unge norske musikere om muligheten til å få opptre med et profesjonelt symfoniorkester.

Komponistverkstedet er et nytt tiltak i 2016 der TSO inviterer studenter fra filmskolen på Lillehammer og studenter fra Norges Musikkhøgskole til å prøve ut sine verker med fullt orkester. Tilsvarende verksted har vi også med dirigentstudenter i samarbeid med NTNU.

Kammerkonserter

Dette er konserter som stadig øker i omfang ettersom TSO i egen regi eller orkesterets musikere engasjeres i mindre ensembler. Her får det musikalske håndverket og kreativiteten ekstra stort spillerom. Kammermusikken lar musikere og publikum komme nær hverandre. Av nitten kammerkonserter i 2016 var et flertall de faste søndagskonsertene i Trondheim folkebiblioteks intime Rådhusallé. TSOs juleensemble spilte bl.a. i Vår Frue Kirke for Kirkens Bymisjon og tillegg gjestet ensemblet Kulturhuset på Ørland.

To ensembler (strykere og blåsere) gjestet det nye kulturhuset Bygdeboksen på Stokkøya. Ensemblet TSO tidlig deltok med egen konsert under Tidligmusikkfestivalen Barokkfest i februar. De ledsaget også Purcells barokkopera Dido & Aeneas, som TSO Opera arrangerte på Ringve Museum.

Samtid

TSO fronter en stor bredde av uttrykk, fra de mest utforskende og utfordrende til det mer vennlige og tonale. En satsning på norsk samtidsmusikk var tre betydelige urpremierer; en klaverkonsert av Terje Bjørklund, en cellokonsert av Jon Øivind Ness og et orkesterverk av Lasse Thoresen samt innspilling av Ståle Kleibergs oratorium Mass for a Modern Man, som vil bli gitt ut på CD i 2017. En mini samtidsfestival i mai med urfremføringer av verker fra TSOs komponistverksted (se TSO Akademi) vil bli videreført.

Sosiale medier og visuell profil

Mål: Å nå ut til flere gjennom nye media og digitale tjenester.

Å digitalisere Trondheim Symfoniorkester har i 2016 forsterket bruken av sosiale medier/digital kommunikasjon og utviklet videre sin visuelle profil. Dette er gjort både generelt for TSO og for spesielle prosjekter. Dette har vist seg meget vellykket. TSO har 14 000 følgere på sosiale medier. Vi har også økt oppmerksomheten på digital kommunikasjon, nettsiden og styrket digital kompetanse. 60 av våre konserter ble omtalt gjennom informasjonsvideoer.

Prinsesse Astrid Internasjonale Musikkpris ble streamet direkte på nettet.

NRK har gjort radioopptak av syv konserter, og tre ble sendt direkte. NRK regner at hver konsert har om lag 35.000 lyttere.

Nachspielkonserter

Dette er intime musikalske opplevelser i forlengelsen av TSOs torsdagskonserter. Når orkesteret har forlatt scenen, kan man på noen utvalgte torsdager høre et mindre moderne ensemble spille nachspielkonsert. Publikum får anledning til å sitte på scenen, slik at musikere, komponister og publikum kommer nær hverandre. Nachspielkonserten inngår i billettprisen til torsdagskonserten.

Førsnakk

Dette er et lavskuldret møtested med publikum over en kaffe før konserten. Her dukker vi ned i tematikk som på en eller annen måte er knyttet til musikken du får høre.

Konsertinnledningene er gratis og finner sted TSOs kantine konsertdagen.

Mat og musikk

Kombiner det beste fra musikkens verden med det beste fra gastronomien på Restaurant To Rom og Kjøkken.

TrondheimSymfoniorkester

RESULTATREGNSKAP PR. 31.12

(tall i hele 1 000)

	Note	2016	2015
Tilskudd Staten	1	86786	80752
Tilskudd Staten ekstra	1	660	4000
Tilskudd Trondheim Kommune	1	23 810	23072
Tilskudd Sør-Trøndelag Fylke	1	11 975	11 536
Annen driftsinntekt		11 121	8683
Sum driftsinntekt		134 352	128 043
Personalkostnader	4,5	-93 589	-92 392
Avskrivning og nedskrivning varige driftsmidler	2	-1 342	-975
Avskrivning påkostning leide lokaler (husleie)	2	-123	-123
Overføring TrondheimSolistene	1	-1 372	-1 357
Annen driftskostnad	6	-34 585	-32 275
Sum driftskostnad		-131 011	-127122

Driftsresultat	<u>3340</u>	<u>921</u>
Annen finansinntekt	480	320
Annen finanskostnad	<u>-113</u>	<u>-323</u>
Sum finansresultat	367	-3
Arsresultat	<u>3707</u>	<u>918</u>
Disponering av resultat:		
Overført egenkapital øremerkede midler.	3 707	918

Trondheim Symfoniorkester

BALANSE PR.31.12

(tall i hele 1 000)

EIENDELER	Note	2016	2015
Inventar og instrumenter	2	7 955	8 502
Påkostning leide lokaler	2	1106	1229
Sum varige driftsmidler		9 061	9729
Fordring KLP egenkapitaltilskudd		1 855	
Overfinansierte pensjonsforpliktelser	4	387	
Fordring KUO	8	2100	2100
Sum finansielle anleggsmidler		4342	2100
SUM ANLEGGSMIDLER		13403	11829
Kundefordringer		641	652
Rentefond	10	16 052	15 595
Andre fordringer		1 774	809
Sum fordringer		18467	17056
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	3 341	4192
SUM OMLØPSMIDLER		21 808	21248
SUM EIENDELER		35 212	33079

BALANSE 2016

Trondheim Symfoniorkester

BALANSE PR. 31.12

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2016	2015
EGENKAPITAL			
Stiftelseskapital	3	-102	-102
Annen innskutt egenkapital	3	-865	-865
Lanetilskudd KUO	3	<u>-2 100</u>	<u>-2 100</u>
Sum innskutt egenkapital		-3 067	-3 067
Øremerkede midler	3	-11 159	-7 451
Annen egenkapital	3	<u>-475</u>	<u>-475</u>
Sum opptjent egenkapital		-11 634	-7 926
SUM EGENKAPITAL		<u>-14 701</u>	<u>-10 993</u>
GJELD			
Pensjonsforpliktelser	5	<u>-2 824</u>	<u>-5 731</u>
Sum avsetninger for forpliktelser		-2 824	-5 731
Leverandørgjeld		-2 792	-597
Skyldige ottentlige avgifter		-5 922	-4 995
Annen kortsiktig gjeld		<u>-8 974</u>	<u>-10 762</u>
Sum kortsiktig gjeld		-17 688	-16 354
SUM GJELD		<u>-20 512</u>	<u>-22 086</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		<u>-35 212</u>	<u>-33 079</u>

NOTER

Trondheim 13. februar 2017

Birger Miliang Myraunet

Styrets leder

Gunnar Bovim

Styremedlem

Geirmund Lykke

Styremedlem

Randi Wenche Haugen

Styremedlem

Einar Heier

Styremedlem

Elin Nilsen

Styremedlem

Aina Holst

Styremedlem

Roar Løvman

Direktør/Daglig leder

NOTER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som knytter seg til varekretsløpet. For andre poster enn kundefordringer omfattes poster som forfaller til betaling innen ett år etter transaksjonsdagen. Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Langsiktig gjeld er gjeld som forfaller senere enn ett år etter transaksjonsdagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld med unntak av andre avsetninger balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Instrumenter som ikke er gjenstand for verdifall aktiveres men avskrives ikke.

Pensjoner

Regnskapsføringen av pensjonskostnader skjer i samsvar med norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader (NRS 6).

Tilskudd

Årlige driftstilskudd bevilges fra stat, kommune og fylke og disse bruttoføres i regnskapet.

Note 1 Offentlige tilskudd

(tall i hele 1000)	2016	2015
Tilskudd Staten	82 286	80752
Tilskudd Kulturradet/Staten Kor	4500	
Tilskudd ekstra Trh kommune Kor	300	
Tilskudd ekstra ST- Fylke Kor	200	
Tilskudd Ekstra	660	4000
Tilskudd Trondheim Kommune	23 510	23072
Tilskudd Sør-Trøndelag Fylke	11 775	11 536
Totalt	123 231	119 360

Deter som et resultat av orkestermodellen i år overført NOK 1 372 000,- av bevilgningene fra staten til TrondheimSolistene.

NOTER

Note 2 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler	Instrumenter ikke avskrivbar	Kunst, maleri ikke avskrivbar	Kontor- maskin/- Inventar	Sum Instru- varige menter driftsmidl.
(tall i hele 1000)				
Bokført verdi 01.01	3 270	340	1 166	3 724
Tilgang				796
				797
Avgang				
Verdi flfr av-/nedskrivning	3270	340	1166	4520
Årets avskrivninger, nedskrivninger	-750		-292	-300
Balansert verdi pr. 31.12	2520	340	874	4 220
Årets avskrivning			-292	-300
Årets nedskrivning	-750			-750
Avskrivningssats	0%	0%	5-10%	5-10%

Påkostning leiet lokale	Påkostn leiet lokale	Sum
(tall i hele 1000)		
Bokført verdi 01.01	1 229	1229
Tilgang		0
Verdi før av-/nedskrivning	1229	1229
Kostnadsført over leieperioden	-123	-123
Balansert verdi pr. 31.12	1106	1106
Årets avskrivning	-123	-123
Avskrivningsperiode	17 ar	

Stiftelsen benytter saldo avskrivning for sine driftsmidler. Instrumenter som ikke er gjenstand for verdifall aktiveres men avskrives ikke. Avskrivning på påkostning leide lokaler føres som en leiekostnad over avtalt leieperiode .

Note 3 Egenkapital

Årets endring i egenkapital

(tall i hele 1000)	Bunden kapital	Annen innskutt EK	Lane- tilskudd KUO	Ore- merkede midler	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01	102	865	2 100	7 451	475	10993
Årets resultat				3 708		3 708
Sum	102	865	2100	11159	475	14701

Årets resultat er blant annet overskudd på operaproduksjon, med den hensikt å kunne sette opp en større operaproduksjon i 2017.

NOTER

Note 4 Pensjoner

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter i alt 118 personer. Disse er fordelt på foretakspensjon 97 stk og 21 stk på innskuddspensjon. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsniva ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringsselskap. I tillegg har selskapet en tariffestet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Stiftelsens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. TSO lukket foretakspensjonsordningen og opprettet en innskuddspensjonsordning i løpet av 2016.

Total pensjonskostnad	2016	2015
(tall i hele 1000)		
Årets pensjonsopptjening (nåverdi) Service Cost	5 578	7 294
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	2 532	3 074
Avkastning på pensjonsmidler	-2 923	-3 124
Administrasjonskostnader	903	802
AGA av pensjonskostnaden (periodisert)	858	1 134
Aktuarielt tap/gevinst (resultatfullrt)	445	779
Resultatført andel aktuarielt tap/gev	-3 190	0
Total pensjonskostnad	4 205	9 961

Netto pensjonsforpliktelse

(tall i hele 1000)

Opptjente pensjonsforpliktelser DBO 01.01	108 490	103 242
Årets pensjonsopptjening, Service Cost	5 578	7 294
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	2 532	3 074
Planendring	-6 353	0
Aktuarielt tap (gevinst)	7 176	-3 622
Pensjonsutbetalinger	-1 650	-1 499
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12	115 774	108 490
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12	95 280	88 587
Pensjonsforpliktelse (over-/underfinansiert)	-20 484	-19 902
AGA av netto pensjonsforpliktelse	-2 888	-2 806
Ikke resultatført estimatavvik/planendring	20 824	16 063
Estimatavvik AGA	2 936	2 264
Netto pensjonsforpliktelse	387	-4 381

Økonomiske forutsetninger

	2016	2015
Diskonteringsrente	2,60%	2,50 %
Forventet avkastning på	3,60%	3,30 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,50%	2,50 %
Årlig forventet G-regulering	2,25%	2,25 %
Årlig forventet reg av pensj	0,00%	0,00 %
Arbeidsgiversats	14,10%	14,10 %

NOTER

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

(tall i hele 1 000)

Lønnskostnader	2016	2015
Lønninger	77734	71 989
Arbeidsgiveravgift	10748	10057
Pensjonskostnader + AFP	4 768	10005
Andre ytelser	339	341
Sum	93 589	92392

Ansatte har lån på til sammen NOK 278 240,-. Disse avdras over inntil 3 år. Rentefordelen lønnsinnberettes.

Gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret har vært 118 sysselsatte årsverk.

Ytelser til ledende personer :	Daglig leder	Styret
Lønn	937	133
Pensjonsutgifter	18	0
Annen godtgjørelse	8	0

Det er opprettet en tillegspensjonsavtale for Daglig leder. Deter ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Det er ingen enkelt-lån/sikkerhetsstillelser som utgjør mer enn 5% av selskapets egenkapital.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2016 er NOK 179 300,- inkl. mva. Dette er inkludert revisjon av regnskap for profesjonalisering av kor. Honorar for teknisk bistand er NOK 9 375,-.

Note 6

Leasing kontormaskiner er kostnadsført med NOK 111 634,- i 2016. Avtalene løper over en periode på 3-5 år.

Note 7 Bankinnskudd

Det er inngått en avtale om garanti på skattetrekkmidler på 3,6 mill.

Note 8 Fordringer

(tall i hele 1000)	2016	2015
Egenkapitalinnskudd Kulturdep.	2 100	2 100
Sum	2100	2100

Note 9 Sponsorinntekter

Avtale med sponsorer er innarbeidet i regnskapet i den grad ytelsen har latt seg kvantifisere. Dette gjelder ytelser fra sponsorer i form av kontanter og tjenester og ytelser fra orkesterets side er tilsvarende utgiftsført.

I tillegg til kontantbeløp er avtalen for 2016 verdsatt til NOK 500.000,-. Følgende vesentlige transaksjoner er knyttet til arrangementer i samarbeid med sponsorer gjeldende for 2016:

Adressa:	1 100 000
NTNU:	506 000
Siemens	220 000
Danske Bank:	200 000
TOBB:	150 000
ECDE:	120 000

Note 10 Rentefond

Det står et innskudd på NOK 16 034 202,- fordelt på flere rentefond. Investeringen har lav risikoprofil, og består av plassering i rentemarkedet. Fondene er ført til markedsverdi pr 31/12.

Kontantstrømoppstilling

(tall i hele 1000)

	2016	2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	3 708	918
Ordinære avskrivninger og nedskrivning	1 342	976
Avskrivning på påkostning	123	122
Avgang instrument	0	274
Forskjell kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	-3 294	1 937
Endring i kundefordringer	11	102
Endring i leverandørgjeld	2194	-2 932
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-1823	1571
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2261	2968
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-797	-1 855
Netto kontantstrøm fra Investeringsaktiviteter	-797	-1 855
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Egenkapital innskudd KLP	-1 855	
Overføring av overskuddslikviditet til rentefond	-456	282
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	-2 311	282
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	·847	1394
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	4192	2 798
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter periodens slutt	3 341	4192
Spesifikasjon av kontantbeholdningen ved periodens slutt		
Bankinnskudd, kontanter og lignende	3 341	4192

Til styret i Stiftelsen Trondheim Symfoniorkester

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Trondheim Symfoniorkesters årsregnskap som viser et overskudd på kr 3 707 584. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styl'et og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene,

alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlingene vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for Øvrig.

Trondheim, 13. februar 2017
PricewaterhouseCoopers AS

Ronny Lysmen
Statsautorisert revisor